

FRYMBURSKÉ OZVĚNY

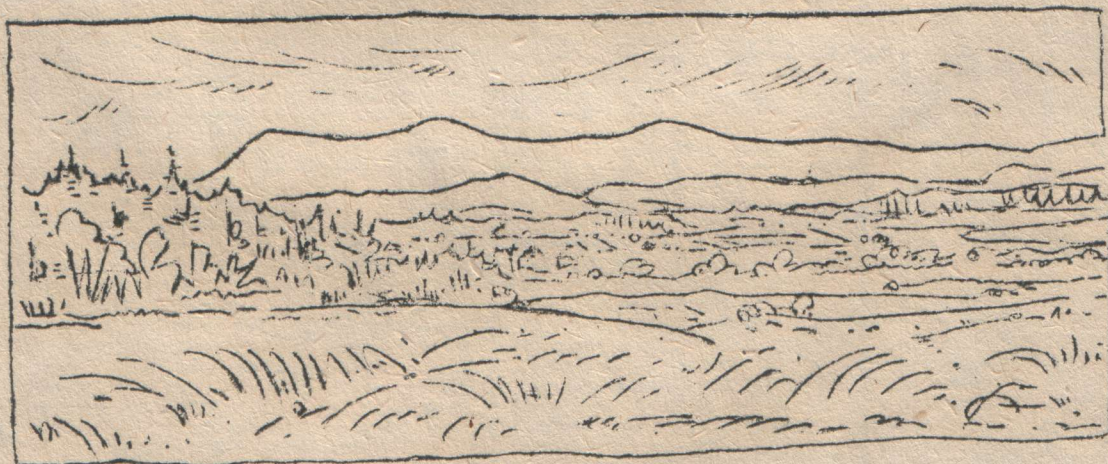
2

SRPEN 1976

R o d n ý k r a j .

Vím o studánce, jež čirou vodu dává,
znám tišinu, jen vůkol šumí les.
O lukách vím, kde vítr si s květy hrává
a o hřbitůvku, co poutá k sobě jez.
Kdes v kapradí tam malá žabka sedí,
vážek a motýlů pestrý tu rej.
Na kvítku včelka chvíli neposedí.
Chceš tam jít ? Tak neváhej .
Vonícím jarem dvě říčky tam plynou,
někdy však ze břehů voda se dme.
To Metuje s Kněžnou krajem se řinou.
Kraj ten je Jiráskův a Němcové.

-el-

Z dědovy kroniky.

O vařečkářích.

Novohrádkovští se za starých časů velice zlobívali řekl-li jim někdo, vařečkáři, nebo vyprávěl-li žertovné anekdoty o jejich městečku. I také nejedna rvačka se strhla pro tuto přezdívku, nebo tyto anekdoty.

Teď už se umoudřili, nehněvají se, raději se tomu zasmějí jako v jiných městech a místech v Čechách.

Na Hrádku se opravdu kdysi vyráběly vařečky, kverlačky, dřevěné lžíce, kopisty na mísení chlebového těsta, talíře, mísy, lopaty, voršoufy /lopata na přehazování obilí/ a jiné potřeby ze dřeva bukového a javorového. Rozsáhlé převážně bukové lesy Krahulecké dodávaly jim hojně dřeva.

Často Hrádovské také škádlívali, že prý má jejich púlmistr /starosta / se serbusem / obecní sluha / společné obecní boty, že jde-li někam serbus, musí púlmistr zůstat doma. O městské bráně se říkalo, že ji podhrabaly slepice a že se proto sesula.

Jednou ve schůzi městské rady se jednalo o to, aby byla postavena šatlava. Většina členů rady byla proti stavbě, neboť by prý došli smíchu, že sami pro sebe šatlavu stavějí. Odpor umlčen výkladem púlmistra, však, že prý šatlavu nebudou stavět pro sebe, ale pro své potomky.

Rovněž se prý stalo, když se jednalo o postavení kolny pro stříkačku, umístěné prozatímně v kterémsi stodole. Rokovalo se, z jakého má být staviva a jaký kryt, zda má být z kamene, cihel, dřeva nebo prken. Má-li být kryta taškami, šindelem nebo jen sošky slaměnými, které by prý byly nejlacinější. A zase hlas púlmistrův moudře rozhodl, že se kolna postaví z kamene a pokryje taškami, aby - kdyby Pán Bůh dopustil pád ohně - stříkačka tak snadno neshořela.

Víte, že se u nás v Novém Hrádku narodil uznávaný hudební skladatel Josef Novotný ?

Přečtěte si co nám o něm napsal František Matoušek z Dobrušky.

A b y c h o m n e z a p o m í n a l i . . .

21. prosince roku 1851 - bude tomu tedy letos 125 let - narodila se Josefu Novotnému, školnímu učiteli z Hrádku č. 102 dvojčata, chlapci, kteří týž den byli pokřtěni jmény František a Josef. Jak uvádí matrika novohrádecká. František zemřel a z dvojčat zůstal na živu jenom Josef. Ten však naplnil svůj život tak bohatě, že dodnes mnoho lidí vzpomíná na jeho práci a na jeho zásluhy v kulturním životě našeho kraje.

Josef Novotný studoval v letech 1876 až 1878 na pražské varhannické škole. Protože byl výborným muzikantem, přemlouvali ho jeho přátelé, aby po studiích zůstal v Praze / byl mezi nimi i Antonín Dvořák, se kterým si nějaký čas dopisoval /, ale Novotný se vrátil pracovat na venkov, do svého kraje a zůstal mu až do smrti věrný. V roce 1879 se stal na přímělu svého strýce, dobrušského měšťanosty Františka Laichtera, ředitelem kůru při chrámu sv. Václava v Dobrušce, kde působil až do konce svého plodného života. Dobrušskou kruchtou učinil za svého působení proslulou po celém kraji, takže zvláště o vánocích přicházeli do Dobrušky milovníci hudby z celého kraje, aby si poslechli vánoční barokní muzicírování.

Novotný však svoje působení neomezoval jenom na chrámový kůr. V roce 1882 se stal sbormistrem pěvecké jednoty " Dobroš " a koncem roku 1883 i sbormistrem dívčí pěvecké jednoty " Vlasta " v Dobrušce. A v těchto pěveckých jednotách působil zdárně také až do své smrti. Zúčastňoval se jako delegát i jednání severočeské pěvecké župy. Byl organizátorem a dirigentem dobrušského Filharmonického sdružení. V roce 1902 čteme v jednacím protokolu pěvecké jednoty " Dobroš " : " Dnes, po dvaceti létech obětavé a neúnavné činnosti našeho dosavadního pana sbormistra, musíme vzdáti mu nejsrdečnější díky za veškerou jeho píli a trpělivost, s jakou po tolik let spolku našemu se věnoval. "

Práce, kterou Josef Novotný v " Dobroši ", ve " Vlastě " i ve " Filharmonickém sdružení vykonal, nebyla dosud dostatečně zhodnocena

a oceněna. Na důkladný rozbor a zhodnocení čeká i jeho rozsáhlá činnost skladatelská, jeho chrámové i světské skladby.

Konec jeho života byl velmi trudný. Ztratil zrak, oslabil sluch a nakonec nejprve na jedno, pak i na druhé oko, až vůbec neviděl a musel být stále někým provázen. Ale ani tehdy neustával, hrál na varhany z paměti celé skladby a řídil sbory i orchestr.

20. listopadu roku 1907 zemřel. 22. listopadu roku 1907 byl pohřben za velké účasti lidu zblízka i zdáli. Na pohřbu zpívaly obě pěvecké jednoty a Fiharmonické sdružení hrálo Schubertovu větu H-moll. Tehdejší jednatel " Dobroše " Václav Mareš napsal do protokolu :

" Všichni v slzách a s vřelými vzpomínkami loučili jsme se s pochovanou tělesnou schránkou drahého zesnulého, všem tolik milého, s vědomím, že duch jeho žití bude dále mezi námi ."
Odkaz Novotného ochraňovali nám jeho žáci, ale ti již dnes také nejsou mezi námi. Je na nás, abychom nezapomínali !

-fm-

S p o l e č e n s k á k r o n i k a .

V nejbližší době se po dvouměsíční přestávce otevřou dveře škol. Připomeňme si při té příležitosti, že 30. ledna tohoto roku zemřel po těžké nemoci ve věku 57 let dlouholetý ředitel místní ZDŠ soudruh Zdeněk V a l á š e k . I když bylo vysloveno mnoho díky za jeho záslužnou práci, dovoluji, abychom si připoměli co za svůj plodný život vykonal pro kulturu v Novém Hrádku. Pracoval ve školní a kulturní komisi i v Osvětové besedě. Žádná oslava se neobešla bez jeho obětavé organizační práce. Byl také poslancem MNV. Jako ředitel školy vychoval řadu našich dětí, z nichž mnoho dosáhlo dobrého společenského uplatnění.

Čest jeho památce.

Ve třetím čtvrtletí letošního roku oslavili a oslaví svá významná výročí narození tito naši občané :

Josef Vondřejc	nar.	1.7. 1896
Anna Šotolová	"	2.7. 1889
Anežka Příbylová	"	3.7. 1892
František Martínek	"	12.7. 1886
Božena Rázlová	"	17.7. 1890
Anna Petrová	"	24.7. 1892
Růžena Barešová	"	28.8. 1896
Josef Nováček	"	14.9. 1889
Lidmila Černá	"	17.9. 1895
Anna Vondřejcová	"	18.9. 1894
Antonín Boš	"	27.9. 1891

Přejeme všem hodně zdraví a spokojenosti.

Na našem MNV byly v posledních dvou měsících uzavřeny tyto sňatky.

Chára Jiří a Markéta Vlachová

Růžičková Rostislava a Zdeněk Vlacha

Klamtová Věra a Josef Švorc

Novomanželům přejeme mnoho štěstí.

K u l t u r n í h l í d k a :

29.srpna uplyne 32 let od vypuknutí Slovenského národního povstání, které se stalo výrazem hrdinství, bratrství a jednoty Čechů a Slováků.

U nás v Novém Hrádku vzpomeneme tohoto významného výročí dne 27. srpna na slavnostní schůzi v širokoúhlém kině, kde bude po schůzi promítnut celovečerní film.

V říjnu proběhnou v celé naší vlasti volby do zastupitelských orgánů. V Novém Hrádku bude zřízeno agitační středisko, které bude sloužit voličům k poučení o volebním systému a jeho výhodách. 24.září v 19 hodin bude uspořádána v širokoúhlém kině veřejná schůze kde se voliči seznámí s kandidáty a s volebním programem.

Osvětová beseda v Novém Hrádku připravuje pro podzimní sezónu cyklus přednášek " Socialistický životní styl ".

Budou to následující přednášky :

Člověk a jeho životní prostředí

Zásady společenského chování

Kultura bydlení a odívání-modernost a módnost-vkus a nevkus

Kulturní využití volného času

V našem širokouhlém kině v měsíci září jsme pro Vás připravili :

1.9. Kamouraska - barevný kanadský film

4.a5.9. Motýlek - film USA barevný

8.9. Kdo odchází v dešti - slovenský barevný film

11.9. Ženu ani květinou neuhodíš - český film

12.9. Přiznání policejního komisaře prokurátorovi republiky
italský barevný film

15.9. Dumka o Kovpakovi - film SSSR barevný

18.9. Potopa I. díl historického polského barevného filmu

19.9. Vzpouza bukanýrů - španělský barevný film

22.9. Derviš a smrt - jugoslávský barevný film

25.9. Potopa II. díl polský barevný

26.9. O, jak jsi strašný - anglický barevný film

29.9. Sama mezi lidmi - film SSSR

Začátky večerního představení ještě v 19,30 hodin

Pro děti hrajeme pravidelně každou sobotu od 17 hodin :

4.9. Loutkář a ďábel - film NDR barevný

11.9. Adam a Otka - český barevný film

18.9. Po stopách bengálského tygra - polský barevný

25.9. Kmotr lišák a jeho přátelé - film NDR barevný

Změna programu vyhrazena. Vstupenky možno objednat telefonicky na čísle 33 Nový Hrádek. Pokladna otevřena 1/2 hodiny před začátkem každého představení. Do kina přicházejte včas, jinak budete do hlediště uvedeni až po promítnutí týdeníku.

Srpen 1976 - redakční rada: Dismaňová Milada, Dismaň Karel,
Hlaváček Jiří, Svatonová Hana, Milota .